

Közygylést tartottak

Megtartotta első közgyűlését a Magyar Fizikus Hallgatók Egyesülete szerdán Budapesten, az ELTE Természettudományi Karának Puskin utcai épületében. Az alapítólevelet három felsőoktatási intézmény — az Eötvös Loránd Tudományegyetem, a debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem, valamint a szegedi József Attila Tudom-

mányegyetem — mintegy száz hallgatója írta alá.

Az egyesület a fizikus-hallgatók, valamint a fizikatudomány határterületeivel foglalkozó egyetemisták és főiskolások összefogásával a hallgatók szakmai fejlődését kívánja elősegíteni. Ennek érdekében tagjai számára hazai és nemzetközi szemináriumokat és diákkonferenciákat rendez.

Országos értekezlet

Országos értekezletet tart november 11–12-én a Nyomda-, a Papíripar, a Sajtó- és a Könyvkiadás Dolgozóinak Szakszervezete, mintegy 200 küldött részvételével. A tanácskozás napirendjén szerepel majd a szövetségé történő átalakulás, s azzal összefüggésben a különböző szabályzatok, a program és a négy szakmai ág programjának megvitatása, elfogadása.

A keceli Pintér Művek

Egyarasznyi, ujjnyi vas-
tag csavar hever **Pintér József** keceli kisiparos irodájának asztalán. Nyugatnemet partnere ebből rendelt, tízmillió darabot, s más elkészítendő csavarokkal együtt egymillió-hatszázezer márkát hoz ez az üzlet. **Pintér** úrnak nem ez az első kiemelkedően nagy fogása, készített már hűtőgépgyárat a Szovjetunióban és Kinában, most pedig egy hatszázmillió-s kerékpárgyár összeszerelésén töri a fejét iráni partnereivel.

Szóval ülünk az irodában, és én egyik ámulatból a másikba esek. Körbejár a tekintetem, páncélszekreny. Minclta másoló, videokamera, telefonközpont, IBM számítógép, telex, japán csodatelevisió, **Pintér** úr pedig települési főtájtól hirtelen hirtelen, üzenetrögzítő telefonját föl-fölkapdosva sorolja, mi minden áll még előtte. De tartunk sorrendet!

Pintér József tíz esztendeje, 34 évesen, több szakmunkás-bizonyítvánnyal zsebében úgy döntött, hogy szabadalmait, ötleteit maga valóítja meg. Először mikrofonállványokat készített a Magyar Televízióknak, majd kasszériás egyedi alkatrészeket, később célgepeket, ipari robotokat gyártott. Saját bevallása szerint csak szabadalmakból közel egymillió forint ment át az elszegélyezéshez és menedzseléshez is érto kezei között. *A napokban írták alá a nyugatnemet Würtz céggel létrehozott közös vállalat alapító okiratát.*

Az iroda falán csapatászlók. A Würtz nyolc országban érdekelt, a nyáron nemzetközi focitornát írt ki a vállalatok válogatottjai számára. A **Pintér Művek** ezüstérmes lett, ez órabéremelést jelentett a játékosoknak. **Pintér József** egyébként a vízi motorsportszövetség tisztviselői elnökeként, a kecskeméti sakkokozók, a keceli tűzoltók, motocrossozók, virágkötők, kézilabdázók és ki tudja, mi mindennek támogatójaként évente egymilliónál is többet költ a sportra. Dolgozói — jelenleg 97-en állnak alkalmazásban az általa és fiait által irányított cégnél — hitelt kaphatnak lakás vagy kocsis vásárlásához, a művek két üdülőjében pihenhetnek. Egyébként húsz házaspár dolgozik együtt, és a kisiparos szeretné, ha még többen jönnének hozzá mert nagy tartalékokat lát abban, ha férfi és feleség egy céget éltek. Arra azonban ügyel, hogy a nővel — nem több! — munkára alatti ne találkozhassanak egymással a házastársak.

Persze gondok is akadályozzák, terhelik néha a munkát. Két jellemző probléma kívánczik ide. Az egyik: **k. fiú**, Zsolt hallássérült. Az apa, átérve felelősségét, a környékbeli halláskárosodottak számára üzemet hozott létre, ám ezért és bővítésért nem kaphat támogatást a Szociális és Egészségügyi Minisztériumtól, mert rehabilitációra egy törvényerőjű rendelet értelmében maszek nem kaphat pénzt.

— Az ostobának nem szabad pénzt adni, csak annak, aki tud vele bánni.
Ez a tulajdonos véleménye. És meséli a másik nehézséget:

— Most épitem saját beruhásként a község szélén az új, ötezer négyzetméter alapterületű üzemet. Ebben lesz egy konyha, amelyben száz adagot tudunk készíteni, mégpedig úgy, hogy a nálam dolgozó család itt reggelizik, ebédel és munka után meleg vacsorát vihet haza. Az asszony tehát pihenhet otthon. Ez annyira új, hogy nem írhatom le költségként.

Újra csörög a telefon. Házigedám kihangsosítja a beszélgetést. A községi KISZ képviselője beszél:

— Józsi bácsi, a klub nem kapott pénzt tüzelőre. Nem segítene?

— Menjetez ki a telepre, vigyetek öt hektó olajat! — hangzik a válasz.

— És ezt, hogy számolja el? — kérde a beszélgetés után.

— Teljesen mindegy, hogy a gépeimet mosom vele vagy a fiatalok tüzelik el. Különbben is az új telep alatt a jartályokban már egymillió liter várja az üzemkezdést.

Február végén, amikor egy dózerokkal letakarított sík vidéken beszélgettünk, aligha hittem el, hogy érvenyes lesz a szilveszter esti mulatozásra a meghívó. Az ugyanis egy befejezett munkácsarnok esetére szolt. Irodákkal, konyhával, borospincével, utóbbi szigorúan a vendégek számára. És most áll az épület, körülötte különleges érzékelőkkel felszerelt kerítés. Ha valaki megközelíti az üzemet, azonnal fölveszik minden mozgását az cszlopokra felszerelt kamerák. Az üzemben is minden látható.

— A németektől lestem el — mondja **Pintér** —, hogy van egy üzemvezetői szint. Itt ülnek fönt a munkaiányítók és mindent látnak. Odalent meg igyekvő munka folyik.

— Ezt hogyan éri el?

— Szociológiai adat, hogy a magyar ipari munkás egy hónapban átlagosan hetven órát dolgozik. Nálam, az száznegyven és százötven között teljesít, az megkapja az alapbért. Aki ez alatt lesz az csak a fele fizetését kapja.

Aki százötven fölött, az a dupláját.

— Ezt mivel lehet mérni, talán órával?

— Nem. Az üzemben minden mágneses kártyával működik. A dolgozó ezzel lép be, ezzel nyitja és zárja a szekrényét, indítja be munkaképét vesz kávé, vonul el a cigarettázásra kijelölt helyre és a vécebe. A jeleket egy számítógép összegzi. Ők ez irodában, és ha van időm akkor nézem a monitoron a munkát, vagy lekérem egy-egy dolgozóm teljesítményének az adatait.

Amikor legutóbb itt jártam, egy kilencven méter magas torony tervét is láthattam. A kisiparos úgy gondolta, üvegliften meg majd föl a hatvan-egynéhárv méter magasban forgó bárba, s onnan néz le birtokára.

Tisztelt olvasó, ne fanyalgjon! En is azt tettem, de hiába. A nagyközségi tanács föliaánlotta a fürdő egy részét megvételre, és ott lesz a torony. Alatta két szinten 104 vendég fogadására alkalmas szálloda, s egy szinten a szórakozási lehetőségeket biztosító szobák, termek, no meg az uszoda.

— 1995-re körülbelül tízezer hellyel kell növelnünk házánk szállodai kapacitását. A világkiállításra gondolva létrehozunk egy részvénytársaságot, ebben én százmillióval veszek részt. A szállodalánc szimbóluma ez a torony lesz, ebből építünk negyvenet.

— És a forgórendszert a **Pintér Művek** állítja elő...

— ...így van. Mert nem szabad rossz üzletet kötni.

Mcsolyogva száll be kétmilliót ér Mercedesébe. A faluban mindenki köszön neki, ő is ismer mindenkit. Elmegyünk még ahhoz a házhoz, ahová erdélyi menekülteket fogadott be, hatan nála dolgoznak. Aztán vissza a régi üzembe. Már várja főmérnöke, a könyvelő és néhány diplomataiskás úr. Van, aki már öt órája vár az üzleti tárgyalásra. **Pintér József** udvariasan tárgyal, és határozottan intézkedik.

Egy magyar szakmunkás, aki nem ijedt meg az álmaiktól.

Blusztus Imre

A zenei világnap tiszteletére

Október elseje ugyan a zenei világnap, de hangversenyt már ma, csütörtökön este is rendeznek.

13 évvel ezelőtt az UNESCO nemzetközi zenei tanácsa elhatározta, hogy október elsejét — minden évben — az igényes zene ünnepévé avatja. (Zárójelben említem meg, hogy nekünk, magyaroknak illő dolog egy főhajtás, mert **Bárdos Lajos** ezen a napon lenne 89 éves.) A zene — internacionalista nyelv. Érzelmi tartalmát egyformán értik északon és délen, keleten és nyugaton. Ezért hát népeket, nemzeteket kapcsol össze, a béke, a szeretet és az egymás iránti megbecsülés jegyében. Közvetlen tartalma nehezen fogalmazható meg szavakban, a zenének mégis hatalma van az emberen, s szerepe a személyiség alakulásában. Nem létezik ember, aki természeténél fogva zengőülő volna. Valamilyen muzsikával mindenki él. Elérhető vágyunk, hogy minél többen a zenei értékekben, illetve az értékes zenében leljék meg örömeiket. Fontos számítóegység összegzi. Ők ez irodában, és ha van időm akkor nézem a monitoron a munkát, vagy lekérem egy-egy dolgozóm teljesítményének az adatait.

Amikor legutóbb itt jártam, egy kilencven méter magas torony tervét is láthattam. A kisiparos úgy gondolta, üvegliften meg majd föl a hatvan-egynéhárv méter magasban forgó bárba, s onnan néz le birtokára.

Tisztelt olvasó, ne fanyalgjon! En is azt tettem, de hiába. A nagyközségi tanács föliaánlotta a fürdő egy részét megvételre, és ott lesz a torony. Alatta két szinten 104 vendég fogadására alkalmas szálloda, s egy szinten a szórakozási lehetőségeket biztosító szobák, termek, no meg az uszoda.

— 1995-re körülbelül tízezer hellyel kell növelnünk házánk szállodai kapacitását. A világkiállításra gondolva létrehozunk egy részvénytársaságot, ebben én százmillióval veszek részt. A szállodalánc szimbóluma ez a torony lesz, ebből építünk negyvenet.

— És a forgórendszert a **Pintér Művek** állítja elő...

— ...így van. Mert nem szabad rossz üzletet kötni.

Mcsolyogva száll be kétmilliót ér Mercedesébe. A faluban mindenki köszön neki, ő is ismer mindenkit. Elmegyünk még ahhoz a házhoz, ahová erdélyi menekülteket fogadott be, hatan nála dolgoznak. Aztán vissza a régi üzembe. Már várja főmérnöke, a könyvelő és néhány diplomataiskás úr. Van, aki már öt órája vár az üzleti tárgyalásra. **Pintér József** udvariasan tárgyal, és határozottan intézkedik.

Egy magyar szakmunkás, aki nem ijedt meg az álmaiktól.

Blusztus Imre

őrizzük, s éltsük tovább olyan módon, hogy minden fölünk telhetőt megteszünk zenei tömegkultúránk megvalósítására, a magas rendű magyar zeneművészet érdekében. Tennivalónk még bőven akad!

Csütörtökön este a zeneművészeti főiskola hangversenytermében fél nyolckor kezdődik az Erdélyből áttelepült zeneművészek kamara zenei estje, ahol Beethoven, Bach és Ravel zenéjét játsszák az előadók.

A Liszt Ferenc Zeneiskola tanári hangversenyt rendez pénteken délután 6 órakor az intézmény Tábor utcai termében. Telemann-, Mozart-, Richard Strauss-, Hacsaturján-, Cincadze-művek szerepelnek a programban.

A nemzetközi pódiumokon sikerrel szerepelt énekarok hangversenyt egyen csak pénteken, 19 órakor, a Tisza Szálló koncerttermében, **Békési Imre** főiskolai főigazgató nyitja meg. Fel lép a szegedi Bartók Kórus, **Rozgonyi Éva** vezényletével. A SZOTE vegyes kara, **Joó Ete** vezetésével, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola két női kara, **Ordasi Pé-**

ter és **Mihálka György** irányításával, valamint a vegyes kar, **Kreuter Vilmosné** vezényletével. A gyermek-kórusokat ebben az évben a főiskola I. számú gyakorló iskolájának Bartók Kórusa képviseli, **Erdős János** és **Erdősné Fagler Erika** vezényletével.

A népzenei együttesek művészi estjét szombaton este hat órakor **Szabó G. László**, a megyei tanács elnökhelyettese nyitja meg. A rendezés joga — a Ki mit tud?-ban is nagy sikerrel szerepelt — Budai Sándor Citerazenekaré. A minden bizonnyal nagyszámú közönséget vonzó rendezvényen, a sándorfalvi művelődési házban, a helyiek vendége a mezőtúri népdalkör (vezetője: **Seres Attiláné**), a pörböllyi asszonykórus (**Szabó Szilvia** vezetésével), a bugyi népdalkör (vezetője **Kaszásné Márkus Magdolna**) és a zengővárkonyi fűvősenekar (**Győri Kálmán** irányításával). A koncerthez népművészeti kiállítás, játsszóház a koncert előtt, majd a koncert után táncház kapcsolódik.

Illés Mihály

Sztrájkoltak a bölcsészek

Ezen a héten két levelet kaptam a tudományegyetem bölcsészhallgatóinak egy csoportjától. Az elsőben arról értesítettek, hogy hétfőn kari gyűlést tartanak, melyen a képzés sorsával, lehetőségeivel kapcsolatos, átfogó problémák mellett azt is megtárgyalják, hogy sztrájkkal adjanak-e hangsúlyt nézeteiknek. A második arról számolt be, hogy a kari gyűlés — melynek témája az egyetem autonómia és a tanszadtság volt többek között — elfogadta a hallgatók által összeállított állásfoglalás-tervezetet és a sztrájk gondolatát.

szabadon választott formában vegyék át az általános társadalomismereti tárgyak és a filozófiatörténet, a képzési idő öt év legyen, és ezt kövesse a tanári gyakorlatra való felkészítés egy esztendeje, az egyetem az államilag támogatott párt- és tömegszervezetek költségének és a katonai kiadások terhére jussanak több pénzhez, és a költségvetés végre becsülje meg az oktatókat — ezek a főbb követelések.

Az állásfoglalást kis fogalmi emlékeztető kísérte, mondván: az egyetem lényegét képező fogalmak mára megkopott jelentőséggel bírnak. Ebben az emlékeztetőben olvashatjuk, hogy a tanügyi reform az oktatás egészére kell, hogy vonatkozzon, az anarchia lehetőségének kizárásával. A hallgatók kijelentik, hogy az egyetem nem általános iskola, tehát módszereiben nem fordulhat visszafelé, s nem is középiskola, mivel eszménye nem

egy magas fokú gimnázium, hanem az akadémia. Mind ezekből (is) következik, hogy az egyetem nem partiskola. A hallgató nem gyermek, az oktató pedig nem tan- és munkafelügyelő. Tisztázni kell — hirdetik teljes joggal a bölcsészek —, hogy a hallgató sem nem ingyenező, sem nem ingyenező, tehát az ösztöndíj, nem lehet könyoradomány. Az oktatói fizetés hasonlóképp nem lehet éhbér. Belső és jogos követelmény, hogy a tanszéknek valóban azt oktas-sák, ami a nevükben szerepel, s ne a tudományuk egy speciális területét. Ezeket az ismérveket és követelményeket egészítik ki a vizsgarendre vonatkozó fontos megjegyzések.

A tegnapi vitán több ponton összetűztek a hallgatói és a minisztériális vélemények. Nem a főntebb is ismertetett nézetek igazságában, hisz ezeket aligha vitathatja bárki, hanem a főhatósági intézkedések minősítésében. Elhangzott ugyan- is, hogy a minisztérium nem tehet semmit a restriktív politika nyomása alatt, erre azonban az a szakértő válasz hangzott el, hogy maga a minisztérium emelte meg negyven százalékkal a külföldről beérkező folyóiratok árát. Ilyen módon a kiadványvásárlásra szánt kerektek szűkítésével kettős akadályt emelt maga a főhatóság az egyetemekre megrendelt külföldi szakfolyóiratok elé.

Erre szokták mondani: nincs kommentár. Az állásfoglalásra viszont remélhetőleg érkezik majd nyilvános válasz, mert a hallgatók — élvezve az egyetem vezetésének elsősorban a szakszervezetnek a támogatását — harminc napon belüli választást követeltek.

Kíváncsian várjuk a folytatást.

Domonkos László

D. I.

Új film

Szines olasz film. Írta és rendezte: **Lina Wertmüller**. Fényképezte: **Giuseppe Lanci**. Zene: **Tony Esposito**. Főbb szereplők: **Angelo Molino**, **Harvey Keitel**, **Daniel Ezralow**.

Az ókori görögöknél még a háborúzás ellen lázadtak föl az asszonyok: az összeküvés következtében szigorúan megtagadtak bizonyos fizikai természetű kezvezéseket a himnemű emberiségtől —, s lőn rend, ha csak átmenetileg, s csupán irodalomban is. A világ, most látni csak igazán, azóta hatalmas ívben haladt visszafelé. Merthogy a mai Európa szintűgy déli szegletén, a napsütötte és kies Nápolyban, mint kiderül, a fekete ruhás, tüzes szemekkel és érzéken vas-

tag ajkakkal egyenruhaszerűen megáldott hölgyek — saját gyermekeiknek kábítószerrrel történő megrontása ellen üzennek hadat a narkó-csempészek bandáinak.

Noha tudvalevő, hogy Itáliában hagyományos a maffia, a vérbosszú, a szentimentalizmus és az ordítózás — ily sajátosan riasztó fölvezetésben nemigen részeshelhettünk belőle. Ráadásul az Asszonyok összeesküvése iszonyúan melodramatikus és döbbenetesen szábjárogós, lehangelőan bombasztikus didaktizmussal számol be fenti küzdelemről, egy győnge, közepes krimi, egy rossz neorealista utánzat és egy könnycsordítóan érzelmes mediterrán giccs eszközeit sajátos zagyvalékban elegyítve. A tiszta, ám szerencsétlen főhős-

nőt semmi sem akadályozza meg abban, hogy tekintélyes prostituált múlt után nyugalománymba vonulván, növekvő erkölcsi felháborodásában vigan letyepetyézzessen a maffiózókkal, mikor melyik kívánja tőle brutálisabban — a szintűgy tisztba, ám szerencsétlen, korábban jelentős homoszexuális ügymenetet felvonultató táncosfiú a vége felé hősi halott lesz; nagy szerepet kap még a nők által különösen riadalmat keltő kegyetlenséggel, sajátos bosszúeszközként használt (gyilkolás-ráadásaként utólag a férfiak legérzékenyebb részébe döfött) injekciós tű, úgy is, mint a Bűn Jelképe, továbbá egy dal, melyet a nyitó gyilkosság alatt énekel az egyik amazon.

Nem nagyon érdemes folytatni Ha mégoly nemes